

Kennisinstellingen vinden ondernemersvaardigheden onmisbaar

Wat heb je dit jaar geleerd?

Filip Santy, TUA West

Een themanummer over starters zonder een bijdrage in de rubriek Bedrijvig Onderwijs over hoe de West-Vlaamse universitaire en hogeschoolcampussen omgaan met hun studenten die de 'goesting' krijgen om te ondernemen? Gewoon niet mogelijk, dachten we. En wat blijkt? Het triple helix-model van samenwerking tussen de kennisinstellingen, de studentensteden en de sociaaleconomische dienstverleners bracht iedereen op dezelfde lijn en boekt mooie resultaten.

Elk van de vier instellingen die in West-Vlaanderen actief zijn, zet flink wat mensen en middelen in om studenten te begeleiden op de – soms ingewikkelde – wegen naar ondernemerschap. En, opvallend, iedereen denkt en werkt in dezelfde richting. Het feit dat er al geruime tijd zogenaamde ecosystemen als **Start@K** en **Turbo** actief zijn die via interinstitutionele samenwerking aan coaching doen, is daar niet vreemd aan. We spraken met **Lieselotte Vantomme** (Howest), **Karolien Plancke** (KU Leuven Kulak & VIVES), **Charlotte Vermeulen** (KU Leuven - Brugge), **Gerlinde Van Hauwermeiren** (UGent) en **Matthias Malfre** (VIVES).

Toekomstgericht hoger onderwijs zet tegenwoordig volop in op ondernemerszin (het verwerven van vaardigheden) en ondernemerschap (gericht op bedrijfsgerichte competenties). Termen die ingeburgerd zijn in alle West-Vlaamse kennisinstellingen. Niet alleen in de traditionele bedrijfsgerichte opleidingen, maar ook in de zogenaamde zachtere sectoren. "Zelfs al kiest een student er niet voor om met een eigen onderneming te starten, toch is het waardevol om die competenties te verwerven", daarover zijn onze gesprekpartners het eens. "Wie als werknemer een carrière uitbouwt, 'onderneemt' wanneer hij of zij bijvoorbeeld een project moet uitwerken. Ook in de non-profitsector is een ondernemende aanpak geen vies woord meer". Daarom besteden vrijwel alle opleidingen hieraan aandacht, hetzij door integratie in het gewone traject,

hetzij via challenged based onderwijs dat bijvoorbeeld tijdens een projectweek een maatschappelijke uitdaging aanpakt, om zo ondernemerscompetenties in een bredere context bij te brengen.

Student-ondernemer

Alle kennisinstellingen werken nu grotendeels met dezelfde aanpak, al is de context verschillend. Soms is er een aparte afdeling uitgebouwd, elders ligt het accent op het nauw betrekken van de docenten en het verankeren in de opleidingstrajecten. Enkele proefprojecten verkenden het terrein. Later vond men aanvullende steun en financiering bij VLAIO en werd er een statuut van student-ondernemer uitgewerkt. Dit laat de instellingen toe om, op basis van eigen criteria, aan bepaalde studenten faciliteiten toe te staan om van tijd tot tijd afwezig te zijn in functie van hun ondernemersactiviteit. Een student-ondernemer verschilt evenwel van een student-zelfstandige die, onder door de overheid strikt vastgelegde voorwaarden, een opleiding kan combineren met een zelfstandige deeltijdse activiteit.

Initiatieven als **Start@K** (in Kortrijk) en **Turbo** (in Brugge) zijn samenwerkingsverbanden van **Howest**, **KU Leuven**, **UGent** en **VIVES** met het stads- en (aanvankelijk ook) het Provinciebestuur. Ze zorgen ervoor dat studenten die hun eerste stappen willen zetten als ondernemer op een laagdrempelige manier terecht kunnen bij coaches binnen hun vertrouwde opleidingsinstelling. Tijdens een intakegesprek kunnen

ze er hun idee afoetsen. Daarna krijgen ze begeleiding in het opzetten van hun project. Tegelijk brengen de coaches hen in contact met het hele netwerk van buitenschoolse ondersteuners voor startende ondernemers, zoals Voka en UNIZO. De meeste vragen die de coaches krijgen zijn niet zozeer die over hoe te starten, wel over 'hoe vind ik mijn eerste klant' of 'hoe zet ik mijn product met de juiste prijs in de markt'. Daarnaast organiseert men workshops en tal van evenementen om de studenten klaar te stomen voor het leven ná de hogeschool of universiteit. In toenemende mate gebeurt dat ook voor doctorandi, die zo hun waardevolle onderzoeksresultaten zoveel als mogelijk kunnen opschalen en in de markt zetten.

Meerwaarde

Over de meerwaarde van hun dienstverlening zijn onze gesprekpartners het roerend eens. Op een efficiënte manier het juiste idee naar het juiste ondersteuningsaanbod toe leiden, heel concrete adviezen geven, snel schakelen wanneer nodig: het slaat aan. De studenten appreciëren de coaches, zelfs als die optreden als kritisch klankbord om te waarschuwen voor al te grote ambities. "Onze tips worden opgepikt, zelfs al horen ze die niet altijd graag." Tegelijk streeft men ernaar om ook de docenten mee te krijgen in het verhaal. Zij zijn het die de studenten het best kennen en kunnen stimuleren om zich te vormen tot zelfstandig denkende mensen die een sterke bijdrage kunnen leveren aan het bedrijfsleven.

Foto TUA West

In hoeverre de inspanningen op de langere termijn succesvol zijn, is momenteel nog niet echt duidelijk, al stelt VLAIO vast dat, op basis van eerste recente data, heel wat student-zelfstandigen actief blijven met hun ondernemingsnummer, ook na het afstuderen. Dat is een bijzonder positief en hoopgevend signaal dat aantoont dat de investering in het ondersteunen van studenten loont.

“Als student, destijds, had ik dit aanbod ook wel willen hebben in plaats van een saaie cursus boekhouding of bedrijfsbeheer”, zo vat een gespreks-partner het samen. “Een paar sessies design thinking, waarin je een probleem oplost, leren je heel wat. En voor ons als

coaches is het belangrijk hoe we onze begeleiding verkopen. Zodat iedereen enthousiast deze vaardigheden en competenties oppikt.”

Contact:

Ecosystemen

- www.startatk.be
- www.turbo.be

Howest

Lieselotte.Vantomme@howest.be
Ondernemerscoach Kortrijk
[www.howest.be/nl/studeren/
student-life/ondernemen](http://www.howest.be/nl/studeren/student-life/ondernemen)

KU Leuven

Campus Brugge
Charlotte.Vermeulen@kuleuven.be
kuleuven.be/brugge

KU Leuven Kulak

Karolien.Plancke@kuleuven.be
Business coach
Kulak onderneemt - KU Leuven Kulak

UGent

do@ugent.be
DO! Expertisecentrum voor
ondernemerschap
www.do.ugent.be

VIVES

Matthias.Malfrere@vives.be
Coördinator VIVES Onderneemt
www.vives.be/vivesonderneemt

VLAIO

[https://www.vlaio.be/nl/nieuws/
steeds-meer-studenten-combineren-
studeren-met-ondernemen](https://www.vlaio.be/nl/nieuws/steeds-meer-studenten-combineren-studeren-met-ondernemen)